

Provinciale Staten van Noord-Holland

Voordracht 86

Haarlem, 12 oktober 2004

Onderwerp: Cultuurnota provincie Noord-Holland 2005-2008 “Cultuur verbindt”

**Bijlagen: Ontwerpbesluit
                  Cultuurnota**

1. Inleiding

Voor u ligt de Cultuurnota voor de periode 2005-2008.

In de Cultuurnota staat hoe wij in de komende periode de cultuur in Noord-Holland willen versterken, waar onze accenten komen te liggen en hoe wij de verschillende instrumenten willen gaan inzetten.

Voor ons beleid verstaan we onder cultuur zowel hedendaagse kunst- en cultuuruitingen als cultuurhistorie. Ons cultuurbeleid heeft onder andere betrekking op de volgende terreinen: cultuureducatie, monumentenzorg, archeologie, beeldende en podiumkunsten (zowel professioneel als amateur), musea, bibliotheken en regionale omroepen.

Wij hebben gekozen voor de titel “Cultuur Verbindt”, omdat cultuur een brug vormt tussen heden en verleden, tussen mensen onderling, tussen jong en oud, tussen de mens en zijn omgeving. Wij zien cultuur als een verbindende factor, die noodzakelijk is voor een blijvende leefbaarheid van een maatschappij.

Ons beleid is dan ook gericht op het behouden, versterken en ontwikkelen van de culturele en cultuurhistorische diversiteit en identiteit van Noord-Holland.

De Cultuurnota is op de volgende wijze tot stand gekomen.

In oktober 2003 stelden wij een Startnotitie vast met daarin een korte terugblik op de vorige vier jaar en een beschrijving van de richting die de provincie uit wil gaan. Om de discussie over het gewenste cultuurbeleid te structureren zochten wij verbinding met mensen uit het culturele en maatschappelijke veld. Dit resulteerde in een interactief proces. Gemeenten, culturele organisaties en burgers kregen de gelegenheid commentaar te leveren op de Startnotitie. Dit gebeurde via interviews, onze website, en een Ronde Tafel Conferentie (13 februari 2004). Daarnaast werd een evaluatie verricht van de uitvoering van de Cultuurnota 2001-2004, die aanbevelingen heeft opgeleverd voor deze nieuwe Cultuurnota.

Dit heeft geleid tot een ontwerpnota die op 6 april 2004 door ons is vastgesteld en daarna de inspraak in is gegaan. Binnen de vastgestelde termijn zijn 53 schriftelijke inspraakreacties ontvangen en op 9 juni 2004 heeft de statencommissie Sociale Infrastructuur een hoorzitting georganiseerd. Op 24 augustus 2004 hebben wij de Nota van beantwoording op de inspraakreacties Ontwerp Cultuurnota 2005-2008 vastgesteld. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in de ontwerpnota.

Tevens is de nota aangepast op basis van een nadere uitwerking van het Actieplan Cultuurbereik, de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving en Versterking Cultuureducatie Primair Onderwijs.

2. Doelstellingen en financiering

Ons cultuurbeleid kent vier pijlers: cultuureducatie, culturele planologie, cultuurbehoud en cultuurparticipatie.

In de komende vier jaar willen wij ons accent vooral richten op twee zaken.

Ten eerste een goede toegankelijkheid van cultuur voor iedereen, met bijzondere aandacht voor de schoolgaande jeugd en daarmee voor cultuureducatie. Ten tweede een verdere integratie van cultuur met andere beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing, landschapsbeheer en toerisme en recreatie, zodanig dat cultuur een wezenlijk element van deze beleidsterreinen wordt. Dit betekent dat wij prioriteit geven aan cultuureducatie en culturele planologie.

De centrale doelstelling van ons cultuureducatiebeleid is dat cultuureducatie in het onderwijs wordt versterkt, zodanig dat leerlingen van 4 tot 18 jaar in een doorgaande leerlijn kennis opdoen van kunst en erfgoed in hun omgeving.

Voor de uitvoering van ons beleid is een efficiënt en effectief werkende infrastructuur voor de cultuureducatie een noodzakelijke voorwaarde. Gezien de relatieve achterstand van de erfgoededucatie willen wij de komende periode zorgdragen voor de totstandkoming van een adequate infrastructuur op dit gebied van erfgoededucatie. Wij zullen daarom Museaal & Historisch Perspectief Noord-Holland (MHP) in de gelegenheid stellen om haar taak op het gebied van erfgoededucatie voor het primair en voorgezet onderwijs te kunnen verrichten. In het kader van afspraken met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) hebben wij een aanvraag ingediend voor middelen ter versterking van cultuureducatie in het Primair Onderwijs. Honorering van de aanvraag betekent een rijksbijdrage van € 139.800,- voor 2005 en € 209.700,- voor 2006. Dit willen wij realiseren door onze steunfuncties op het gebied van kunsteducatie en erfgoededucatie in te zetten om scholen te ondersteunen bij de visievorming en hen in te schakelen bij het stimuleren, verder uitbouwen en instandhouden van (bestaande) netwerken rondom scholen.

Wij hebben bij OCW ook een aanvraag in het kader van het Actieplan Cultuurbereik 2005-2008 ingediend. Honorering van onze aanvraag betekent een jaarlijkse rijksbijdrage van € 1.057.257,-. Op grond van de in de huidige periode opgedane ervaringen en behaalde resultaten gaan wij ons de komende periode richten op een vergroting van het publieksbereik en de actieve participatie aan kunst en cultuur van de Noord-Hollandse bevolking in het algemeen.

Hierbij gaat onze specifieke aandacht uit naar de versterking van de culturele infrastructuur, de culturele diversiteit van de bevolking en de jeugd, waarbij een extra accent gelegd wordt op het cultuurbereik van de schoolgaande jeugd (cultuureducatie).

Zo gaan wij in dit kader subsidie verlenen aan scholen voor de ontwikkeling van projecten die voortkomen uit de vraag van de scholen en aansluiten bij hun visie(ontwikkeling) op het gebied van cultuureducatie.

Wat betreft vergroting van het publieksbereik willen wij de komende vier jaar met gemeenten afspraken maken over te ontwikkelen cultuurbeleid of een verdieping daarvan. Voor de ontwikkeling van bovenlokale en regionale projecten zien wij een voortrekkersrol weggelegd voor onze provinciale steunfunctie instellingen en uitvoeringsorganisaties De Kunst, MHP, Probiblio en Kunst en Cultuur Noord-Holland.

Wij willen ook in de komende vier jaar culturele planologie inzetten als instrument in ruimtelijke ordeningsprocessen. Wij denken dat door de inbreng van hedendaagse cultuur en cultuurhistorie de kwaliteit en de leefbaarheid van de stedelijke en landschappelijke omgeving worden verhoogd.

Behoud door ontwikkeling is ons motto in ons monumenten- en archeologiebeleid. Bescherming is soms noodzakelijk, maar biedt niet altijd garanties voor behoud. Wij vinden het van belang cultuurhistorische waarden een volwaardige plek te geven in de belangenafweging. Soms door middel van behoud, soms door waarden juist te versterken en soms door deze waarden als uitgangspunt of randvoorwaarde te gebruiken bij nieuwe ontwikkelingen.

Ons accent verschuift steeds meer van objecten naar grotere structuren en gebieden. Op termijn zal ons objectenbeleid het structuur- en gebiedsbeleid moeten ondersteunen. Daarom geven wij prioriteit aan de uitvoeringsprogramma's Stelling van Amsterdam, de industrieel erfgoedroute Noordzeekanaalgebied en de archeologische beheer- en behoudprogramma's Groetpolder-De Gouw, het OerIJ en Waterland.

Wij erkennen de economische waarde van ons cultureel erfgoed door een nadrukkelijke relatie te leggen tussen deze Cultuurnota en de Beleidsagenda Recreatie en Toerisme.

In ons beleid met betrekking tot de musea, archieven en regionale geschiedenis zullen wij ons nog meer richten op versterking van het publieksbereik.

Ons beleid op het terrein van beeldende kunst en vormgeving zal worden gewijzigd in verband met het nieuwe Beleidskader Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) 2005-2008 vanuit het ministerie van OCW. Zo willen wij bij de Stichting Kunst en Cultuur Noord-Holland de functie onderbrengen van een Centrum voor Beeldende Kunst en Vormgeving Noord-Holland. Verder zullen wij ondersteuning geven aan kunstenaarsinitiatieven. De subsidie via de gemeenten aan de kunstuitlenen zal als gevolg van het genoemde beleidskader worden afgebouwd en stopgezet vanaf 2007. De huidige bijdrage voor de kunstuitlenen komt namelijk voor 100% vanuit rijksmiddelen. Vanaf 1 januari 2005 mogen de middelen in het kader van Beleidskader Geldstroom BKV niet meer worden ingezet voor collectievorming, huurvergoedingen en presentatie van kunstinstellingen met een uitleen.

De Cultuurnota bevat bovendien voorstellen om tot een andere sturingsrelatie te komen met onze provinciale steunfuncties en uitvoeringsinstituten op cultuurgebied. Deze zal nog meer op resultaat gericht zijn. Wat betreft de instellingen op het gebied van erfgoed willen wij deze stapsgewijs laten opgaan in een Erfgoedhuis Noord-Holland.

In de Cultuurnota zijn de bezuinigingen meegenomen van de Kaderbrief 2005 waarover u op 17 mei 2004 een besluit heeft genomen.

Het gaat hierbij om de volgende bezuinigingen:

- Monumentenbeleid	€ 100.000,-
- Museumsubsidies	€ 120.000,-
- Educatieve tentoonstelling beeldende kunst	€ 19.400,-
- Foto en filmopdracht	€ 115.700,-
- Manifestaties podiumkunsten	€ 46.600,-
- Subsidies aan theaters en podia	€ 22.500,-
- Samenwerkingsprojecten amateurkunst	€ 79.400,-
- Producties amateurkunst	€ 34.000,-
- Filmhuizen	€ 45.400,-
	€ 583.000,-

Het beschikbare budget voor theaterkrediet aan scholen wordt vergroot met € 36.600,- zodat ook educatieve activiteiten op het gebied van klassieke muziek kunnen worden gesubsidieerd.

Wij willen jaarlijks € 200.000,- meer inzetten voor beheer- en behoudprogramma's archeologie. Dit zullen wij meenemen in de voorstellen die wij aan uw Staten zullen doen over de besteding van de Extra Investeringsimpuls Noord-Holland.

Halverwege de cultuurperiode zullen wij rapporteren of de genoemde acties zijn gerealiseerd en of doelstellingen van de cultuurnota in voldoende mate worden bereikt. (begin 2007)

3. Planning

Na vaststelling door uw Staten zullen wij uitvoering geven aan deze Cultuurnota.

H.C.J.L. Borghouts, voorzitter

H.W.M. Oppenhuis de Jong, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 86

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 6 december 2004;

Besluiten:

Het provinciaal cultuurbeleid voor de periode 2005-2008 vast te stellen overeenkomstig de in de Cultuurnota "Cultuur verbindt" geformuleerde visie. Het cultuurbeleid kent vier pijlers: cultuureducatie, culturele planologie, cultuurbehoud en cultuurparticipatie.

Het accent zal vooral gericht zijn op cultuureducatie en culturele planologie.

Gedeputeerde Staten te machtigen om in overeenstemming met het beleid en de keuzen in de Cultuurnota convenantafspraken te maken met het Ministerie van OCW voor de periode 2005-2008.

Uitvoering te geven aan de met het Ministerie van OCW overeengekomen bestuurlijke afspraken conform de aanvragen ten behoeve van Actieplan Cultuurbereik 2005-2008, de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving 2005-2008 en de Regeling Versterking cultuureducatie Primair Onderwijs 2005-2008.

4. In cofinanciering met het Ministerie van OCW en onder nader overeen te komen prestatienormen vierjarige budgetsubsidies te verstrekken aan de theatergroepen:

Theatergroep Wederzijds	€ 400.000,-
MUZtheater	€ 308.000,-
Speeltheater Holland	€ 115.000,-
Kalebas	€ 150.000,-
Danstheater AYA	€ 110.000,-
Caspar Rapak	€ 80.000,-

Het beschikbaar budget voor incidentele professionele podiumkunstproducties te verlagen met € 83.700,- en de doelgroep te beperken tot het Primair en Voorgezet Onderwijs.

Het budget voor de Integratieprojecten Cultuur met Ruimtelijke inrichting, Stedelijke Vernieuwing en Economie van € 181.500,- toe te voegen aan het budget voor Culturele Planologie.

Het beschikbare budget voor de Theaterkrediet te verhogen met € 36.600,- en de Deelverordening Theaterkrediet zodanig uit te breiden dat het Primair Onderwijs en de basisvorming van Voorgezet Onderwijs subsidie kan krijgen voor educatieve activiteiten op het gebied van professionele klassieke muziek.

Het budget van de Deelverordening Experimenten Cultuur van € 136.000,- in te zetten voor uitbreiding van theaterkrediet (€ 20.800,-) en het beeldende kunstbeleid (€ 115.200,-).

Het budget van de Deelverordening Manifestaties en Festivals wat betreft beeldende kunst ad. € 76.000,- in te zetten voor het beeldende kunstbeleid.

Een deel van het beschikbare budget van de Deelverordening Manifestaties en Festival wat betreft podiumkunsten zijnde € 18.500,- in te zetten voor uitbreiding van theaterkrediet.

Als gevolg van de Kaderbrief 2005 de subsidiëring van de educatieve tentoonstellingen beeldende kunst, foto- en filmopdrachten, manifestaties podiumkunsten, samenwerkingsprojecten amateurkunst, producties amateurkunst en filmhuizen te beëindigen.

Als gevolg van de Kaderbrief 2005 de post monumentenbeleid met € 100.000,-, de subsidies voor museumondersteuning met € 120.000,- en de subsidie aan theaters en muziekpodia met € 22.500,- te verlagen.

De subsidiëring aan de gemeenten ten behoeve van kunstuitlenen gefaseerd af te bouwen van € 242.000,- in 2005 naar € 121.000,- in 2006 en met ingang van 2007 te beëindigen

Gedeputeerde Staten te machtigen om met inachtneming van het bovenstaande de Cultuurnota 2005-2008 uit te voeren en daartoe alle noodzakelijke maatregelen te nemen.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Titel: Vd 86: Cultuurnota provincie Noord-Holland 2005-2008

Datum: 12-10-2004

Nummer: 86